

Posudek oponenta diplomové práce

Název: Rodinná politika v ČR – vývoj a současný stav

Diplomantka: Lucie Šrámková

Oponent: JUDr. Jan Kotous

Předložená diplomová práce se zabývá poměrně mladým úsekem sociální politiky, totiž rodinnou politikou, resp. jejím vývojem a současným stavem v České republice. Rodinná politika se zpočátku vyvíjela na našem území jako součást sociální (chudinské) péče, později jako doplněk ke mzdě, označovaný někdy nepřesně jako sociální mzda. Podobně se uplatňovala prakticky do poloviny minulého století u našich nejbližších sousedů, v Rakousku a Německu. Na počátku 30. let minulého století vnesla Francie do státní péče o rodinu nový prvek, pronatalitní opatření, sledující zvýšení porodnosti. Od poloviny minulého století většina evropských zemí opouští, až na výjimky, pronatalitní cíle rodinné politiky a pod vlivem teorie sociálního státu začíná preferovat prvky „social welfare“. V současnosti lze kvalifikovat rodinnou politiku ve státech Evropské unie jako komplexní soubor opatření, jejichž realizace se vedle otázek mateřství a rodičovství soustřeďuje ještě na výchovu a výživu dětí v rodině, ochranu žen a dětí a pomoc při ztrátě živitele.

Diplomantka předložila standardní diplomovou práci, ve které se pokouší podat nástin historického vývoje rodinné politiky až po změny, ke kterým došlo po „sametové revoluci“ v roce 1989 do současnosti. Zabývá se rovněž finančními otázkami rodiny, včetně dávek sociální podpory, podpory rodinám s dětmi a jednotlivými daňovými opatřeními. V diplomové práci uvedená 5. kapitola je vlastně samostatným exkurzem do problematiky pracovněprávních vztahů ve vztahu k rodičovství. V poměrně stručné závěrečné kapitole se diplomantka pokusila naznačit vlastní závěry de lege ferenda. Práci členěnou do 7 kapitol, včetně úvodu a závěru, doplňuje kapitola 8 – zhodnocení současného stavu, vlastní návrhy de lege ferenda, seznam použité literatury a také anglické resumé. Poznámkový aparát uvádí diplomantka pod čarou u jednotlivých kapitol. Celkově hodnotí oponent předloženou diplomovou práci jako průměrnou, z větší části popisnou a kompilativní. Podle názoru oponenta měla diplomantka více využít odborné literatury, např. Tomeš: Sociální politika, teorie a mezinárodní zkušenost nebo Potůček: Křížovatky české sociální reformy a nečerpat pouze z učebnic. Diplomantka měla také využít více důvodových zpráv k jednotlivým legislativním aktům a výzkumných zpráv z oblastí péče o rodinu a dítě. Po formální stránce předložená diplomová práce vyhovuje nárokům kladeným na tento druh prací na právnické fakultě UK. Při obhajobě by měla diplomantka vysvětlit a doplnit jak je vnímána v zemích EU sociální událost – narození dítěte a jak jsou při této příležitosti zohledňována sociální hlediska při poskytování dávek. Dále by měla porovnat zmiňovaný model rodinné politiky

podle Esping-Andersena s druhým modelem Kammermann – Kahn. V případě úspěšné obhajoby lze práci hodnotit jako velmi dobrou.

Praha, 5. 3. 2009